

BAUG JE EDEN

ZA VSE...

STR. 4

NAŠI GOSTJE

SO BILI

SLOVENC

IZ VOJVODINE

STR. 5

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 2. novembra 2006 ☀ Leto XVI, št. 44

Sombotel: razstava stalne zbirke soboške Galerije

PESTRE BARVE PANNONIE

V elitni sombotelski Galeriji, ki jo vodi umetnostni zgodovinar dr. Zoltán Gálig, bo do 18. novembra odprta razstava likovnih del iz Stalne zbirke soboške Galerije.

Otvoritveno slovesnost lahko uvrstimo med pomembnejše kulturne dogodke v Sombotelu; tako po umetniškem sporočilu predstavljenih del kakor po obisku, ko so razstavo odprli. Drži, da je zlasti važno, kaj si lahko ogledajo ljubitelji likovne umetnosti v železnožupanijskem središču, toda pomembna je bila tudi otvoritev, na kateri so se zbrali najvidnejši predstavniki političnega in kulturnega življenja Železne županije ter slovenski diplomatski predstavniki na Madžarskem, tako veleposlanik Ladislav Lipič kot slovenski generalni konzul v Monoštru Marko Sotlar. Ker je bila otvoritev tik pred osrednjimi prireditvami, ki so se zvrstile ob 50. obletnici krvavih dogodkov v Budimpešti med 23. oktobrom in 4. novembrom 1956, so govorniki pozornost namenili tudi junaškemu odporu in prizadevanjem, da bi sovjetska armada dobrih deset let po drugi svetovni vojni zapustila Madžarsko. Žal so, kar se redkokdaj omenja, v dogajanje posegli »posebni interesi« velikih sil. Ko je že kazalo, da bo sovjetska armada zapustila Madžarsko, so se pojavili zapleti okoli Sueškega prekopa, kjer so bile vpletene

Kljub številnim govornikom: iz diplomacije, politike in kulture je minila otvoritev hitro in prijetno, v odlični organizaciji sombotelske galerije. (Foto: eR)

Združene države Amerike. Preprost, a za Madžare krut dogovor med velesilama je bil, da Sovjetska zveza pusti pri miru početje ZDA, v zameno pa sme ostati na Madžarskem. Ker se je Budimpešta zoperstavila, je sovjetska armada upor krvavo zadušila in »gostovala« na Madžarskem kar nekaj desetletij. Organizatorji so najprej dali besedo slovenskemu veleposlaniku v Budimpešti Ladislavu Lipiču, ki je povedal, da spada dolgoletno sodelovanje med Mursko Soboto in Sombotelom v splet dobrososedskih odnosov med Slovenijo in Madžarsko. O aktualni obletnici pa, da gre za počastitev

dogodkov, »ko so prebivalci Madžarske dvignili glavo in se uprli diktaturi, s čimer so Evropi pokazali hrabrost in pogum.« Novoizvoljeni predsednik Skupščine Železne županije Ferenc Kovács: »Današnji dan je lep. Lep tudi zato, ker se v sožitju in prijateljstvu spominjamo dogodkov izpred petdesetih let. Tudi tedaj smo čutili povezanost narodov. Zdaj, v Evropski uniji, je ta enotnost poudarjena še bolj. Enotnost ne sme pomeniti enoličnosti: Slovenci, Madžari in drugi narodi moramo zastopati svoje posebnosti, vrednote, interese in kulturo.« Prebivalci Sombotela so

se na nedavnih volitvah odločili, da ostane župan mestne občine dr. György Ipkovič, ki je podčrtal, da sta Sombotel in Železna županija prostor, kjer se stika več držav, več kultur; »stičišče, ki naj bogati. Tako spoznavamo vrednote naših sosedov. Prek mej, ki so nekdanj ločevale, zdaj prihaja kultura.« Sarolta Kapiller, ki vodi oddelek za kulturo Železne županije, je navajala znane pesnika Sándorja Máraija, ki je leta 1956 napisal, da »božji mlini meljejo hitro«, vendar so se spremembe zgodile bolj v duhu pregovora, da »božji mlini meljejo počasi. Vesela in srečna sem, da pred obletnico madžarske

revolucije praznujemo skupaj. Lahko smo vzor svetu, ker v srcu sprejemamo vse barve Pannonie.«

Razstavo sta postavila višji kustos Robert Inhof in direktor soboške Galerije mag. Franc Obal. Slednji je razstavo tudi predstavil in odprl, in ob tem povedal, da začetki nastajanja stalne zbirke segajo v sedemdeseta leta prejšnjega stoletja, od devetdesetih let pa zbirko strokovno vodi Robert Inhof. »Ta razstava je odličen prikaz razvoja ali stremljenja v sodobni slovenski likovni umetnosti po drugi svetovni vojni. Likovna dela odražajo vse značilnosti tega razvoja«, je poudaril Franc Obal in dodal: »Posebej smo ponosni na malo plastiko. Galerija v Murski Soboti je edina v Sloveniji, ki prireja mednarodni bienale male plastike od leta 1973 do zdaj. Po letu 2000 je nastal Evropski triennale male plastike, ki bo prihodnje leto organiziran pri nas že tretjič.«

Ob razstavi, na kateri so dela triindvajsetih slikarjev, treh grafikov in enaindvajsetih avtorjev male plastike, je izšel prikupen katalog, v katerem je opisano tudi sodelovanje med soboško in sombotelsko galerijo, ki se je začelo leta 1966 z razstavo del enaintridesetih avtorjev Studia madžarskih likovnih umetnikov.

Ernest Ružič

POGLEDNILI SMO SI LJUBLJANO

Državna manjšinska samouprava je 20. oktobra organizirala študijsko ekskurzijo za člane občnega zbora samouprave. V programi smo meli,

tistim pa zravan do Ljubljane smo se pelali.

Po uradnom programi smo najprvin pivovarno Union poglednili. Ne vejm zaka, dapa

kauli šli po muzeji, de so nam notpokazali, kak se je gnauksvejta šor redo. Tak dobro so nam taraztolmačili tehnogjjo, ka več je bilau med nami

taši, šteri so prajli, ka tau oni doma tō vōsprobajo. Vejpa ta fabrika je tō namala začnila, zaka bi se njim nej posrečilo. Edno krčmau so meli v muzeji vōnapravleno, štera je cejlak tak vōgledala kak pred stau lejti nazaj. Več ji je prajlo, ka baugivala, ka si malo dola leko sedemo na edno pijačo, dapa včasim jim je vola odišla, gda je vodič pravo, ka tau se tō k muzeji drži.

Člani občnega zbora Državne slovenske samouprave in njihovi družinski člani na ljubljanskem gradu

da si poglednemo nekatere inštitucije, grad v Ljubljani pa pivovarno Union.

kak bi se tauma moški bola veselili kak ženske. Najprvin smo poglednili eden film,

Potejn smo tašo veliko bečko zaglednili, gde so gnauksvejta šor držali, ka vsi, ka smo iz Porabja bili, bi meli mesto v njej. Gda smo si muzej poglednili, te smo prejkšli v fabriko, gde smo leko vidli, kak se gnesden šor dela. Prvin so kauli mogli ojditi pa so tak kontrolirali faze, gda se šor dela. Zdaj tau že eden človek tanapravi pa ma ranč nej trebej kraj od računalnika titi. Lampe so nam oprejte ostale, gda smo vidli, kak dosta šora majo v skladišči. Trideset mejtrov visiko samo puno lad bilau. Če bi Andovčani den nauč samo šor pili, ešče tak bi vejn stau lejt nej vse spili. Dosta vse zanimivoga smo vidli pa čüli, dapa meni se je

V muzeji pivovarne Union

V pau šestoj smo štartali iz Monoštra. Nej zaman, ka je eške rano bilau, do Gorejnoga Senika se je vsakši samo vküpvelejko pa edna rejč se je nej slišala. Na Seniki, gda smo gorvzeli Senčare, pa je naš predsednik ponūdo malo z palinkov pa s pogačami, smo včasim baukšo volau dobili. Sploj pa te, gda Francek Mukič naprej vzejo fude. Istino, ka je grla zato ešče gnauk polejati trbelo, naj vsakši najde svoj glas. Dapa kak so se grla namazala, več po cejlaj pauti nej bilau problema z glasom. V Tepanji smo se stavili, po-

gde so notrapokazali zgodovino pivovarne od leta 1864 do gnesden. Za filmom smo

Na avtobusi je bila ta pa nazaj glavna harmonika

Porabski župani pri generalnem konzulu

Na povabilo generalnega konzula so se župani porabskih občin 25. oktobra srečali na Generalnem konzulatu RS v Monoštru. Marko Sotlar jim je na sestanku, ki je bil sklican v upanju, da bodo tudi v naprej dobro sodelovali, najprej čestital ob njihovi izvolitvi za župane. Povedal je, da bo Generalni konzulat tudi v

bodoče vedno odprt zanje. Izpostavil je pomembnost naslednjega proračunskega obdobja 2007-2013, na kar se je potrebno pripraviti že zdaj. Župane je zaprosil, naj zberejo čim več idej v podporo razvoju občin oziroma izboljšanju socialnega položaja občanov. To je tudi cilj matične države, kar dokazuje operativni program RS, ki vsebuje tudi razvojne prioritete Slovenskega Porabja. Operativni program ponuja velike možnosti, saj gre za obmejne skupne projekte z vodilnim partnerjem, ki je odgovoren tako za izvajanje kot za finance celotnega projekta. Pri tem pa pomeni veliko prednost za Porabje njena dvojezičnost.

Tudi župani se zavedajo pomembnosti sodelovanja med lokalno in manjšinsko samoupravo tako v posameznih vaseh, kakor tudi z drugimi porabskimi občinami. Nočejo konkurirati drug drugemu pri raznih razpisih, saj delajo za iste cilje, in sicer za razvoj infrastrukture in gospodarstva v Porabju. Pomembno bi bilo, da se projekti nadgrajujejo in neke povežejo celotno pokrajino. Od generalnega konzula pričakujejo pomoč predvsem na področju svetovanja glede mednarodnega prava ter pri zastopanju interesov slovenske skupnosti na Madžarskem.

A.K.

itak tau vidlo najbola, gda so taprajli kak CO2 njojtrapistijo, naj se ne peni. Dvej cevi notra v glaž pistijo pa najprvin šor notra v glaž steče. Gda je glaž puni, te CO2 vcuj pistijo pa se te etak ne peni. Gda smo že kaulivrat vse poglednili, te so nas dolaposedili pa so nas ponūdili s šorom. Tak smo že komaj čakali, zato ka so nam že vse sline tekle, te čas ka so pred nami pretekali šor. Mi smo sprvoga tau mislili, ka v pivovarni tō pa tam eden glaž dolavzememo z reda pa ga spigemo. Nej tak bilau. Cejli čas smo samo prejk glažojne

gledali šor, ešče glaža primti nejsmo mogli, nej pa piti. Iz pivovarne smo zravan na grad šli z malim vlakom. Tam smo si leko poglednili grad pa Ljubljano od zgoraj. Istino, ka dostavse smo nej vidli, zato ka je dež ušo pa je megla bila, dapa zato je vrejdo bilau, ka grad je sploj lejpi. Po obedom smo se pomalek napautili domau. Prvin kak bi prejk meje staupili, smo ešče stanili na Cankovi, gde smo za večerjo bujto repo koštavali. Trūdni, dapa z lejpmi spomini smo prišli domau!

Karel Holec

Cerkveni spomeniki v Prekmurju (19)

PEČAROVCI - ŽUPNIJSKA CERKEV SV. BOŠTJANA/SEBEŠČANA

Daleč okrog nega tak lejpoga kraja pa trenutka kak te, gda v kesnom dnevi, gda sunce že rdeče farba večer, prideš k *Sebeščani*. Tü si leko blüzi nebi, pa zemli pod sebov tü,

krščanski tempel, čiglij je tau moglo gvüšno biti ešče v srednjom veki, se pravi v cajti, gda so kraj pa verniki spadali pod martjansko faro. Kakša je bila bi glij tak samo

Pogled na večer proti cerkvi sv. Sebeščana iz jugovzhodne strani

ka daleč v ravnico in v nebo séga okou. Lepau.

Ne vejmo točno, gda so tü gori lidge postavli prvi

vgünjavali. Edno podoubo bi si leko vö napravili, povejmo po tom, kak o njoj leta 1640 guči pisanje, gda so jo te

precik zbantüvali Törki. Iz preminočnosti vejmo tü, ka so v 17. veki pa nindri do 1672 cerkev držali protestantje. Kesnej, v vizitacijskomi pismi opata Kazoja iz 1698, je guča o tom, ka je cerkev posvečena sv. Fabijani pa Sebeščani in je mejla leseni pod, pa tákši strop (plafaun), kameni krstilnik, predganco pa eden oltar, töрма z zvonama pa sta ranč tak bila leseniva in sta stala pouleg cerkvi.

Cerkvi so se boukši časi pisali pod patronatom erešnjij Nádasdyjov v 18. veki. Samo leseno cerkev so v začetki 19. veka na nauvo gori postavli, najprle tam do 1808 z na trij strani zaključenim in völbanim prezbitelijom, k šteromi je bila kcuž zozidana menša zakreštija. Do leta 1824 so zgotovili tri völbane tale pa po kesnom baročnom modli napravljeni hajov. Na njegvoj zapadnoj strani se vö s fasade dviga zvonik, šteroga os krasijo tri okna, z vörov vred, samo strešno čelo pa je na vse strani v vrijkaj trikotniško povdarjeno. Okna se odpirajo samo v južnoj strani, tista na severnoj pa so samo zvünaj naznačena, taka jij je pred cajtom s kejpami sv. Martona, sv. Trojstva

Za krüjom v tujino, kejp akademskoga slikara Karla Jakoba (1908-1981) iz 1939 (leta 1992 ga je premalo Tinč Mertük)

Jesensko srečanje Slomak

Ocena zdajšnjega položaja slovenskih manjšin na Koroškem, na avstrijskem Štajerskem, na Madžarskem in Hrvaškem ter v Italiji je bila osrednja tema jesenskega srečanja vodstva Slovenske manjšinske koordinacije (Slomak), ki se je sestalo v četrtek, 26. oktobra 2006 v prostorih Državnega zbora RS v Ljubljani. Predstavniki slovenskih narodnostnih skupnosti so ocenili možnost, da bi se manjšinska koordinacija povečala z nastankom stalnih delovnih skupin na področju kulture, športa, gospodarstva, medijev in drugih aktivnosti, ki so značilne in skupne v okviru dejavnosti posameznih manjšinskih sredin. Predstavniki Slomaka so zavrgli pobudo o ustanovitvi delovnih skupin ter se dogovorili za tematska zasedanja Slomaka, na katera bi povabili predstavnike posameznih delovnih področij. Spet se je pojavilo vprašanje, ali naj se Slomak registrira kot pravna oseba ali naj ostane neregistriran. Vprašanje bo preučil g. Marjan Pipp.

Nadaljevanja seje Slomaka so se udeležili predsednik parlamentarne komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu Janez Kramberger in član komisije Franc Pukšič ter Zorko Pelikan, državni sekretar in vodja Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Beseda je tekla o pripravah na prvo sejo Sveta za manjšine, ki ga predvideva novi zakon o Slovencih zunaj meja Republike Slovenije.

Naslednje zasedanje Slomak bo v Monoštru januarja 2007.

M.S.

in püšpekem Antonom Martonon Slomškom nasliko ljudski malar Tinč Mertük. Njegovo je nad vhodon nekan strogo *bože oko*, gde piše »Bog vse vidi«.

Notri je cerkev, kak smo pravli, lepau völbana. Oltarni tau zaznamüvle kip patrona sv. Sebeščana, na völbni pa kejp *Kristuša pri evharističnoj daritvi*. V hajovi je stranski oltar, napravljeni v historističnom duhi s figurami *Ježuša* (tip *Srca Ježušovoga*) in dvej svetnikov, posebno vrednost pa so hrami davale leta 1939 napravlene malarije prekmurskoga akademskoga slikara Karla Jakoba (1908-1981), štere so od vhoda kazale, kak slavška apoštola *Ciril in Metod gučita našin*

staršom, naprej kak za *krüjom idejo v tujino*, pa *Kristuš med decov*. Po tom kak so v orginali bile, tau se da po fotografijaj videti, je preci velki grej tau, kak si jij je 1992. leta vüpo vöpopravti, v resnici pa zapraviti, že omenjeni Tinč Mertük.

Gnesden je tü župnik g. Hozjan, šteri zna meti brigo za düšni hram, pa so zatok po njegovom dobro spasane orgole, ka ne škodijo danoj, starejšoj völbanoj arhitekturi cerkve. Od Sebeščana je biu doma znameniti misijonar na Kitajskom (Kína) Jože Kerec, zatok so ob stotoj oblejtnici rojstva (1992) postavli v cerkvi spominsko ploščo.

Besedilo in foto:

Janez Balažic

RADIO MONOŠTER

UKV (FM) 106,6 Mhz

Od pondejlka do sobote

od 16. do 17. vöre,

v nedelo

od 12. do 14. vöre.

OD SLOVENIJE...

138 občin že ima župana

Lokalne volitve v samostojni državi. Na njih se je 972.433 volivk in volivcev oziroma 58,23 odstotka vseh volilnih upravičencev na približno 3500 voliščih po državi izrekalo o tem, komu želijo prepustiti vodenje 210 slovenskih občin. Skupaj so volivci in volivke v prvem krogu izvolili 138 županov oziroma županij, medtem ko bo v 72 občinah 12. novembra še drugi krog.

V slovenski prestolnici Ljubljani je v županski tekmi prepričljivo zmagal neodvisni kandidat Zoran Jankovič, medtem ko se bosta v drugem največjem slovenskem mestu, Mariboru, v drugem krogu pomerila neodvisni kandidat Gregor Pivec ter kandidat SLS Franc Kangler.

In kako se je prvi krog lokalnih volitev razpletel v Pomurju? Od 27 občin (nova je občina Apače) je bilo izvoljenih 22 županov. V devetnajstih občinah bodo še naprej županovali dosedanja župani, in sicer Drago Vogrinčič (Cankova), Anton Törnar (Črenšovci), Marjan Kardinar (Dobrovnik), Anton Kampuš (Gornja Radgona), Franc Šlihtuber (Gornji Petrovci), Daniel Kalamar (Grad), Ludvik Orban (Hodoš), Jožef Škalič (Kuzma), Anton Balažek (Lendava), Franc Cipot (Moravske Toplice), Anton Štihec (Murska Sobota), Ivan Markoja (Odranci), Ludvik Novak (Puconci), Stanko Ivanušič (Razkrižje), Anton Slana (Sveti Jurij), Aleksander Abraham (Šalovci), Jožef Poredoš (Tišina), Jožef Kocet (Turnišče) in Damijan Jaklin (Velika Polana). Nove župane pa so dobili: na Kobilju Stanka Gregoreca, v Veržeju Slavka Petovarja in v Križevcih pri Ljutomeru Osvalda Tučiča. V petih občinah bodo volivci morali 12. novembra še enkrat na volišče. V Apačah bodo v drugem krogu izbirali med dr. Darkom Anželjem in Andrejem Ritlopom, v Beltincih med Milanom Kermanom in Marjanom Maučcem, v Ljutomeru med Jožefom Špindlerjem in Francem Juršo, v Radencih med Zlatkom Mirom in Mihaelom Petkom in Rogašovcih med Edvardom Mihaličem in Jankom Halbom.

BAUG JE EDEN ZA VSE KATOLIČANE, ČE DRUGI MATERNI JEZIK NÜCAŠ, TE TÖ

Zdaj je že tradicionalno, ka v Budimpešti v osemnajstem okrožji slovenska samouprava vsakšno drugo leto organizira sveto mešo v svojem maternom jeziki. Tau je letos tö tak bilau.

Župnika Henrik in Merkli pri sv. meši

Gda sam šče mali pojep bijo pa smo v nedelo slovensko mešo steli poslušati, smo več kak eno vöro ta pa eno vöro nazaj šli pejšti po gauštja taprejk v Števanovce, v četrtak so pa pri nas v vesi držali mešo gospaud Lajos Markovič.

Zdaj smo se pa nej mi vozili, litji so k nam prišli z Gornjega Senika župnik Ferenc Merkli, cerkveni pevski zbor in prijatelji. Oni so se malo več mogli voziti kak indesvejta mi pejšti titi, štiri vöre sé, štiri vöre tanazaj. Dapa vsikdar z dobro vaulov in s srca radi pridejo.

V soboto zazranka v šestoj vöri so sedli na autobus pa so v pauj edenajstoj stopili dola z autobusa pri baziliki sv. Štefana. Poglednili so si relikvijo tö, pravo rokau sv. Štefana, stero 20. augustuša kaulak nosijo na procesiji pri bazili-

Na prijateljskom srečanji

ki. Nistarni so šli gora v törem pejšti po 163 stumbaj, odkec so vidli skurok cejlo Budimpešto.

Gda so se vönagledali, smo pejšti šli do Parlamenta. V Parlamenti nam je vodička lepo nota po-

pa že vsi žedni bili. Od tec nas je paut pelala na Budimski grad, na Ribiško trdnjavo. Vidli smo palačo, dej dela državni predsednik László Sólyom. Matjažovo cerkev smo samo zvüna leko poglednili, ka go popravljavo.

Budimpeštanski Slovenci so se lepau zbrali

kazala vse. Vidli smo korono, sablo, državno jabolko pa žezlo (jogar). Vidli smo tisto dvorano, dej poslanci majo svoje djilejše, prinesejo zakone.

Gorenjesenički cerkveni pevski zbor z gostitelji

Smo trüdni pa lačni postali, tak ka je bus potejm samo pri gostilni László tanya stano. Naše goste smo pogostili, predsednik samo-

uprave je nota pokazo člane samouprave. Med obedom smo se pogovarjali, cajt je brž taodleto, smo se napautili v cerkev. Mi tü mešo vküper držimo z Madžari. Naš župnik Henrik je lepo pozdravo Slovence, ki tü živemo v Budimpešti, posebno je pozdravo tiste, ki so prišli iz Porabje pod vodstvom Ferenc Merklina. Je rad bijo, ka se je leko srečo z župnikom Ferencom Merklinom, zato ka sta onadva eno leto vküp študirala v Rimi.

Gospod Ferenc so v predgi od toga gunčali, ka če več jezikov znaš, si več vrejden. Mi, katoliča-

ni, če vogrski ali slovenski, enoga boga molimo. Pozvali so madžarske vernika z župnikom vred v Porabje, naj spoznajo našo lepo krajino, našo lüstvo, ki s prijateljstvom sprejme drugo lüstvo.

Na konci meše je cerkveni pevski

zbor spopejvo dvej Marijini pesmi, medtem so zvauni zazvonili, zatok so gorenjesenički pevci zapeli Angel Gospodov.

Predsednik samouprave Ferenc Kranjec je zavalo župniki Henriki, ka nam je mesto dau pa vküper mešüvo, župniki Ferenci Merklini se je pa zahvalo za lejpe besede, pridigo, pevcom z Gornjoga Senika pa za lejpa pesmi in molitve.

Po meši smo vküper šli v manjšinski dom, dej smo se malo osvezili, pa smo vöponücali, ka smo med Slovenci pa leko gunčimo materni jezik. Na konci smo vküper spejvali ljudske in svete pesmi.

Po devetoj vöri smo se poslavili od naši prijatelov, ki so se trüdili, ka smo eden lejpi den leko preživeli. Baug plati staukrat vam, ki ste prišli tak dalanč iz Porabja, pa ste nam prinesli živo slovensko rejč in pesmi. Istina, ka smo letos že večkrat leko poslušali v slovenskoj rejči mešo, dapa kak pravijo, s tauga nikdar na dojde.

V imeni organizatorov se zahvalim Javnemu skladu za narodne in etnične manjšine za finančno pomauč.

Jožef Karba
podpredsednik samouprave

NAŠI GOSTJE SO BILI SLOVENCIZ VOJVODINE

Na koncerti slovenski pevski zborov, ki ga je organizirala Slovenska zveza v Monoštri, je med drugimi biu pozdravljeni Pevski zbor Društva Triglav Subotica v Vojvodini v Srbiji. Tau se leko zavali gospaudi Jožefi Šlemeri, rojenomi na Verici-Ritkarovci, steri od mladi lejt žive v dalečnom rosagi.

Nastop vojvodinskih otrok na Gorenjom Seniki

Njaga so domanji Slovenci meli srečo spoznati že par lejt nazaj na Državnem srečanju Porabskih Slovincov. Njagva želja je bila, naj porabsko kulturo leko odnese s pomočtjauv kulturni skupin v svoj nauvi rosag. Prvo pozvanje je daubo pred trejmi lejti MePZ Avgust Pavel ZS z Gorejnoga Senika, drugo ljudske pevke ZS Števanovci-Monošter, letos pa ljudski pevci ZS z Gorejnoga Senika. Kak bi leko ovak nazaj zaslójžila Zveza tisto dobrauto, lejpe spomine kulturni aktivistov, če nej tak, ka pozove njine skupine pa ji proba lepau gora prijati, njim vse dobroga včiniti. Društvo Triglav zvójn zbora ške ma Mlado gledališče, stero je tü bilau pozvano. Leko, ka je mlajšom tá duga, šestvörna paut viša prišla, sploy pa tak, gda so na tau ške mogli čakati tri vöre med potjauv zavolo ene prometne nesreče. Čakanje je težko.

No, v petek, 13. oktobra se je malo po štrtoj vöri stavo mali bus pred Lipov z napisom Občina Subotica. Hvala Baugi, gda so vsi zdravo pa srečno prišli do nas! Gda so se dola skvatejrali v hoteli pa tjésen obed zéli, so se mogli napautiti na Gorejnji Senik. Najprvim so ji čakali gospaud domanje fare Ferenc Merkli pa njim po svojom taprajli zgodovino cerkve, so se prijazno, veselo pogučavali z njimi. Gda so v velkoj sili prišli v kulturni

daum, je dvorana bila nabita z domanjimi malimi mlajši z vrtca, s šaularami, z lerencami, s školniki, pevci pa drugimi domanjimi lidami. Eške iz Števanovec so tü lepau prišli školnicke pa stariške. Vsejm se lepau zahvali Zveza, posaba lerenci Ildiki Treiber, titkarci Joliki Sabo pa lerenci v Števanovci Anici Salai, stere so

pomogle vküper sprajti publiko v takšnom velkom števeli. Navzauče je pozdravila pa program vodila sodelavka Slovenske zveze Gyöngyi Bajzek. Mlašeči kulturni program so veselo oprli domanji folkloristi, stere plesati vči Zoran Domjan iz Prekmurja s pomočtjauv Jolike Sabo, sprvajo ji je na harmoniki Matej Smej. Dramski krožek mlajšov v Subotici je v slovenskoj knjižnoj rejči zašpilo lutkovno igro z zanimivo sceno z naslovom *Zvezdica zaspanka* pa kratko igro

V Somboteli v zgodovinskem muzeji

Žabja matematika. Publiko je lepau vzela. Na klaviri sta zaigrali sambo, cha-cha-cha pa blues dvej lerenci Ana Šarkanj pa Julija Kunjova. Po tejm so se pa redno vrtili pa djukali števanovski folkloristi, stere vči Marija Rituper, pomaga ji Anica Salai, na har-

moniki pa sprvaja Boris Velner iz Prekmurja. Program je zaprlo Mlado porabsko gledališče ZS, v sterom špilajo gimnazijci. Igro avtora Mikija Roša z naslovom Prvi dan v šoli so ške mlajši lepau vzeli. Znamanöja, ka so dosta vse razmeli. Hvala Baugi! Najbola se njim je vidlo, gda so igralci školnicke pa lerence ponašali.

Po programi je Zveza vse navzauče pozvala pa skromno pogostila v klubi, gda se je publika tü leko malo vö nagončala. Gostje iz Subotice so bili fejs srečni pa radi, ka so tašni lejpi, veseli program leko vidli, pa ka so njivi mlajši telko lidam leko špilali svoje igre

Gostje na Verici pred panzionom Ružič

oprvin na Vogrskom. Drugi den, v soboto, do obeda so Vojvodinčani s pomočtjauv Gyöngyi Bajzek, Aranke Schwarcz pa Micke Bajzek leko spoznali varaško cerkev, muzej, center, plac, potistim števanovski tau, na konci

pa Verico-Ritkarovci. Po obedi so se pripravljali na večerni koncert, gde so leko čüli zborovsko spejvanje 5 zborov iz Slovenije pa Porabja. Na prijateljskom srečanju zborov so ške plesali, ka so njim redno vlekli moški zbora Maj iz Kranja.

Po dougi nauči njim gvüšno nej bilau na leki rano gora staniti v nedelo, depa „mujs“ je prej velki gospaud. V pau desetoj vöri so se že dobili s predsednico Slovenske samouprave Marijo M. Kozar v Somboteli, stera njim je nota pokazala en tau varaša. V cerkvi Sv. Martina so gospaud taprajli zgodovino cerkve, nota pokazali cerkveni muzej pa ji ške z domanjim vinom lepau pogostili tü. Zgodovino Sombotela pa nauvi trg so leko spoznali z Marijo Mukič. Za mlajše pa mlade je največ velau ške mejsac dni nej star zgodovinski muzej, gde so se leko nota naravnali v stare sodayke uniforme, so leko vösprubali,

kak je bilau biti sodak. Na konci ji je Marija kak etnologinja muzeja Savaria kaulek pelala v Škanzeni pa jim različne stare kuče pokazala. Skaus med potjauv so je pa sprvajale lejpe slovenske naute, stere so spejvale pevke Slovenskoga društva Avgust Pavel na brejgi pred slovensko ižo. Pevke vči spejvati pa ji sprvaja Francek Mukič. V slovenski iži so vsi dobili velko volo za spejvanje, med tejm, ka so si z dobrim vinom oplaknjüvali gunte. Ške Jožef Šlemer je igro na fudaj! Če bi nej mujs bilau titi domau gostom v Vojvodino, bi ške vejn zdaj vküper spejvali, tak je bilau karažno. Sombotelске pevke so s svojim mentorom in z enim fudašom Francekom Mukičom redno vödžale zasé, zakoj se njim prejk novin tü trno lepau zahvali Zveza. Sombotelški Slovenci so leko ponosni, ka majo svoj dober zbor.

Društvo Slovincov Triglav je svojo zadovolstvo s tejm najbola vöpokazalo, ka je tajnik društva na drugo leto pozvau sombotelški zbor na koncert slovenski zborov v Subotici.

Klara Fodor

... DO MADŽARSKE

Pobuda za referendum

Viktor Orbán, predsednik opozicijske stranke Fidesz, je v svojem govoru 23. oktobra dal pobudo za razpis referenduma, na katerem bi se državljani izjasnili o sedmih vprašanjih. Vprašanja bi se nanašala na načrtovane reforme Gyurcsányove vlade, med drugim v zdravstvu (liberalizacija farmacevtskega trga, uvedba takse na zdravniške preglede), v šolstvu (uvedba šolnine). Nekaj vprašanj bi se nanašalo na reformo pokojninskega sistema ter prodajo kmetijskih zemljišč. Če bi Državna volilna komisija ugotovila, da so postavljena vprašanja nesporna, bi lahko prišlo do razpisa referenduma spomladi leta 2007.

V spomin internirancev

Družina Róka iz Óriszentpétra je dala pobudo, naj se naredi spominsko mesto v vseh krajih Madžarske, od koder so med letoma 1950 in 1953 internirali ljudi na Hortobágy. V tem obdobju so iz obmejnih krajev Órséga in Porabja odpeljali vsaj tisoč ljudi v delovna taborišča na Hortobágy. Pobudo Gyule Róke, ki je živel sicer v Budimpešti, je po njegovi smrti prevzela njegova hčerka. Pred dvema tednoma so v Óriszentpétru postavili spominsko obeležje, delo rezbarja Józsefa Palatkása. Odprli so tudi razstavo predmetov ter fotografij internirancev.

Preko mej

Krščanska kulturna zveza in Slovenska prosvetna zveza iz Celovca, Slovenska prosveta in Zveza slovenskih kulturnih društev iz Trsta, Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice, Zveza Slovincov na Madžarskem in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti so pripravili prvo skupno kulturno prireditev zamejskih organizacij iz Avstrije, Italije in Madžarske pod naslovom Preko mej. Zamejske kulturne skupine, med njimi Mlado porabsko gledališče iz Monoštra bodo skupaj nastopile v Ljubljani, Pliberku in Trstu (od 10. do 12. novembra), v Mariboru in Monoštru (od 2. do 3. decembra).

Pismo iz Sobote

PENZIJA

Rejs je, ka meni do penzije eške dosta trbej. Na, če se včakam tistoga časa. Depa mam dobroga pajdaša, ka je tou leto prišo v blajžena leta penzije. Pojevmo, ka njemi je ime Florjan, naj ga njegva žena pa njegvi poznanci ne spoznajo. Kak sam povedo, Florjan se je tou sprtolejt včako penzije. Že brž po novom leti je začno gučati od toga, ka vse de delo, ka de emo dosta časa, nede trbelo broditu na službo, nede več zmantrani od dela, leko de dugo spau, odo de ribe lovit, kartat v krčmou, odo na duge poti po Evropi pa eške ger indrik pa od toga je tō gučo, kak se spoj več nede za nikoga volo sekejro. Pripovedavo nam je tou, mi pa smo ga poslušali. Edni so njemi vōrvali, ge sam njemi nej mogo vōrvati. Kak bi njemi naj vōrvo, vej pa ge mam moja taščo Regino, trno čedno žensko. Una je bila v penziji, ka sva eške z ženov spoj nej bila oženjeniva. In una nigdar nema časa, ka bi kaj takšoga delala, ka je senjo Florjan. Eške bole naopak! Ranč nema časa, ka bi resno spala, ka pa ka bi delala kaj drugoga. Pa sam si pravo, nika Miki, počakaj na njegvo penzijo, pa boš vido, kak bou. Pa mo vsi vidli, kak bou. Ja, pa smo rejsan vidli!

Rejsan dobro veselico je napravo za zadnji den službe. Pa smo se zgučali, ka demo, un pa eške trge, na drugi den popodnevi, tou je v soboto, ribe lovit. Prišli smo po njega, depa dveri je gor oprla njegva žena. Prajla je, ka ga nega doma, ka je mujs mogo iti nika pomagat sinej. Prajli smo, ka se večer zglasimo. Ka njemi pokažemo, ka zgrabimo. Tak je bilou, depa nej emo časa, ka bi pogledno nut v avto. Mogo je skrb meti vnūiko, čerko od njegve čerke. Pa smo se zgučali za kartanje v nedelo. Istino mate, neje prišo, ka je palik nika zmejs prišo. Tam nin za tri kedne sam te li srečo Florjana. Prišo je v kafe bar, v sterom mamu v službi šegou kavo piti. Skur sam ga nej spozno. Biu je vcejlak doj posušeni, zmantrani pa cejli čas se njemi je zejvalo. Vej je pa skur nika nej spau! Če pa nema časa spati! Če pa vsi kouli njega čakajo nanga kak djastrebi!

- *Ge sam vedo, kak bou,* - sam njemi lepou naraji tumačo, un pa se je paščo, ka brž špricer spiye, ka de prva doma. - *Pomalek,* - sam ga miriu. - *Pomalek si dej. Ge sam vedo, ka je leko samo dvouje: ali si sam ne bouš dau mira ali pa ti ga drugi nedo*

dali. Vej pa vejš, kak pravijo? Nemam časa, vej sam pa v penziji.

Florjani so se oči zasvejtile kak kakšomi malomi vra-gej. V roke je vzeu mobitel pa pouzvo najprva ženo, po tistom čerko pa eške oba sina. Lepou na raji je vsikšomi povedo, ka gnes ne morejo računati z njim:

- *Morate me razmeti! Ge nemam časa, ge sam v penziji.*

Potem sva začnila kartati, se šaliti pa smedjati, tak nagnouk je doubou farbo nazaj v lica pa je več nej biu sneni. Zmejs ga je pozvo mlajši brat, če njemi leko pride nika pomagat auto vred gemat.

- *Dragi brat, nemam časa za te pa za tvoj auto. Vej pa vejš, ka sam v penziji. Mi penzionisti nemamo nigdar časa.*

Na, Florjan odi gnesden veselo na ribičijo, meče karte, pa nete vōrvali, najšo si je mlajšo lūbico. Zdaj njemi rejsan sfalivavle časa, depa tak dobro vōvidi, kak bi se njemi čas za dvajsti lejt nazaj obrno. Eto mi je pravo, ka se je nikak z njim koriu, kak tou, ka tak mladi lidge že leko v penzijo dejo.

- *Pa sam njemi pravo, ka nemam časa, ka bi nje-mi tou ta raztumačo,* - se mi je smedjau pa se že paščo ta k vodej, ka zgrabi kakšo velko ribo.

Miki

Ernest Ružič

PESEM ČRNIH MLAK (16)

PORABSKE PRAVLJICE

Z Gajo se Andraž odpelje v Števanovce na koncert ljudskih pesmi, kar ga spomni na Karla Krajcarja in njegovo knjigo pravljic, v kateri je bila Gaji najbolj všeč Črna mlaka.

„Z nekaj zadržki sem se ti pridružila, vendar zdaj odhajam iz Števanovca obogatena s spoznanjem, kako prijetna je ljudska pesem, če jo pojejo domače pevke in pevci v svojem okolju,“ je Gaja navdušena po koncertu dveh ženskih pevskih skupin in mešanega zboru Avgust Pavel v premajhni dvorani kulturnega doma. Andraž se je vozil nekaj let mimo Števanovca na Verico k lončarju Dončecu. Pred leti je pri lončarju spoznal Števanovčana, tedaj že upokojenega profesorja Karla Krajcarja. Zapletla sta se v pogovor o Števanovcih in pristala pri Krajcarjevi veliki ljubezni, zbiranju porabskih slovenskih pravljic in pripovedk. Karel ga je povabil na predstavitev knjige Kralič pa lejpa

Vida. Andraž je zvedel, da je Karlu povedal največ pravljic *Brgancin Janček*, človek, ki je kot pravi potujoči pravljicar potoval po Ameriki, kamor se je v mladosti preselil iz Porabja; tam je hodil iz kraja v kraj ter svojim rojakom pripovedoval zgodbe iz rodnega Porabja. Andraž ni zamudil predstavitve knjige, kjer je slišal, da je to že tretja Krajcarjeva knjiga pravljic, prvi dve sta izšli na Madžarskem, zadnja in najobsežnejša pri Kmečkem glasu v Ljubljani, v zbirki *Glasovi*. Od tedaj se je pogosto ustavil pri Karlu Krajcarju in prihajal tudi na druge kulturne dogodke, če je zanje pravočasno zvedel. Tudi Gajo so pritegnile pravljice v knjigi Kralič pa lejpa Vida. Med množico privlačnih zgodb

se je ustavila pri Črni mlaki. „Če gremo iz Andovec proti Farkašovcem po goušči, kmalu pridemo do čudnega močvirnega sveta. Domanji ljudje pravijo temu mestu Črna mlaka. Nekoč davno je bilo tukaj majhno jezero, ki je sploh bilo globoko, baje ni imelo dna. Stari ljudje iz Andovec se ešče spomnijo, kaj so jim njihovi dedi in babice pripovedovali. V tej lepi krajini je tukaj stala vasica, ešče cerkev je imela. Pa so baje v tej vasici nasploh živeli dobri ljudje,“ je pripovedovala Ana Oreovec, po domače Orövcina Nanica iz Števanovca in s komaj slišnim glasom nadaljevala: „Zgodilo se je, da je nastal strašen vihar, takšen veter je zapihal, da so se boriči podirali, zemlja se je tresla, vasica se je pogreznila v jezero. Potem je vse potihnilo, zavladal je mir, drevje je naprej raslo v goušče, ftiči so si spleтали gnezda pa ža-

lostno prepevali od zranka do večera.“ Pripovedovalka je postala še tišja: „Leta so tekla. Prišlo je sedmo leto. Takrat se je pripetilo nekaj čudnega. Iz jezera je pogledal cerkveni križ. Malo časa ga je bilo videti, potem se je spet pogreznil v vodo. Ljudje, ki so to opazili, so bili prestrašeni, do križa si niso upali iti ali plavati. Zgodilo se je pa, da se je pastir, ki je tam pri mlaki pasel krave, začel bahati, da on pride do križa, če se spet pokaže, da zna dobro plavati in da srca ne nosi v hlačah.“

Nanica še tišje, kot da samo odpira usta: „Tak se je zgodilo. Čez sedem let, ko se je križ spet pokazal iz vode, je bil lep sončen dan. Pastir je skočil v vodo, pa je plaval do križa. V tistem hipu, ko se je dotaknil križa, je zakričal in se s križem vred pogreznil v jezero. Voda je zabrbotala, potem pa se je umirila ...“ Tu je Orövcina Nanica pripoved prekinila rekoč, da je zelo utrujena in bo zgodbo do konca povedala prihodnjič ... Andraž je Gaji v branje ponudil preprosto pesem, posvečeno Črnim mlakam:

Nikjer ni toliko noči in zvezd;
nikjer žita ne klasijo s toliko zrni;
nikjer se zgodnja jutra ne zbuja s tóliko žvrgolenj;
nikjer pesniki na svojih statvah ne stekje tákih pesmi.

Tu je točka nič in vse;
konec poti in prvi dih;
tu so od nekdanj molili Očenaš...
Zdaj pa iščejo, kam so se vgnezdile besede ...

Kraj iskanj, zbiranj in razpršenosti;
brstov, cvetenja, plodov in zamiranj;
tu je čarnost in čarobnost in zakritost,
tu bo opoldan udarila ura polnoč ...

(se nadaljuje)

OTROŠKI

MLAŠEČA LEJTA SOUSEDOVOGA PEPIJA

Sousedov Pepi je koulivrat najbolje poznani po tejm, ka je nej biu nigdar mali. Pa je sploj nej nigdar biu pojbiček. Pa je sousedov Pepi nej nigdar cūko v lačice. Un se je sploj nej mali naroudo. Un je vsigdar vōzraščeni pojep biu. Tak si bar brodi, čiglij je nej star več kak pet lejt. Zato je nej čūdno, ka se je zgučavo vcejlak po moški.

SVETEK

Sousedov Pepi trno rad sveti svetke. Po tejm je že rejsan skur kak kakši vōzraščeni človek. Vej pa vsi lidge trno radi svetimo svetke. Depa najraj mamu takše svetke, v steri se leko dosta dobrega pogej pa se leko manjoust na pašo pela. Če trbej, bi emo sousedov Pepi vsikši drugi ten den svetke. Vej je pa že skur vōzraščeni, nej? Zakoj bi je pa potomtako nej emo. Najbole pa se je za svetke prijō, gda je prišo k njim domou od njegvoga ate vūjec iz Merke. Ja, trno velki svetek so držali. Na, držo ga je sousedov Pepi.

- Draga žena! Kak vejš, pride tam za tri dneve k nama moj stric iz Merke, - je doj davo Pepijov ata. - Zato škem, naj so vsi dnevi, kelko de eti pri nas, kak če bi svetki bili. Najboukšoga gestija ne smej nigdar sfaliti. Vsi drugi pa moramo skrb meti, ka de se čūto kak na najbolje sveti svetkaj. Vej je pa že nej biu doma prej k tresti lejt.

Tak so se začnili pripravlati na strica Milana iz Merke. Že večer na isti den pa si je sousedov Pepi na glas zbrodo.

- Če škemo, ka de se té naš stric Milan čūto kak na najbolje sveti svetkaj, moramo mi domanji tō meti najbolje svete svetke. Tou ovak ne morem razmeti.

- Skur tak kak praviš. Zdaj pa že začni mejtati po kūnji, po tistom pa eške tadale po vsej sobaj, - je zapovej dala mama.

Pepijovi domanji so tri dni vred gemali ram, ka se je vse svejtilo. Pa hladilnik je biu pun gestija. V zemenici so visale domanje klobasi, kcu pa eške nejnačnjena šunka. In je prišo den, ka pride stric Milan iz Merke. Pepijov ata si je v službi sproso fraj den, ka počaka, ka se pripela Milan. Kak je samo debelo pogledno, gda je tam nin kouli desete vido, kak ide proti doumi njegvi sin Pepi. Vej bi pa v mlašečom vrtci mogo biti! Vej pa nikšen red mora biti pri rami! Ka se pa tou pravi! Ja, tak nikak se je koriu Pepijov ata. Pa bi se vejn eške tadale koriu, če bi ga Pepi nej doj stavo.

- Ge sam se pri tistoj teti v vrtci vōsproso ranč tak kak ti v službi. Vej pa mi vōzraščeni tou leko naredimo. Vej pa na velke svetke nega nej slūžbe, nej šoule pa nej vrtca, - si je zgučavo.

- Kakši velki svetek, - ga je pitala mama. - Gnes je nej nikšen svetek nej!

- Ka bi pa nej, - se ja na glas zasmējau. - Vej je pa ata pravo, ka naj bou gestija kak za najvekše svetke. Pa smo ram tō tak vred vzeli kak za najvekše svetke. Zdaj mi pa dun neta gučala, ka je nej gnes svetek, gda pride k nam stric Milan iz Merke?

Pa je tak ranč bilou. Nieden njemi je nej mogo nika nazaj prajti pa je ranč nej škeu kaj nazaj prajti. Sousedov Pepi pa si je vzeu v roke friške novine pa se tak delo, kak če se razmej v politiko.

Miki Roš

ČIGAV JE OSEL?

Bil je tržni dan. Medtem ko so kmetje ponujali svojo zelenjavo mimoidočim, je neka breja oslica povrgla. Mladič se je postavil na majave noge in se zavlekel pod sosednji voz.

Ko se je čas trgovanja iztekkel, so se kmetje začeli vračati k svojim vozovom in vpregam.

»Poglej si ga, no, kako lep osliček je pod mojim vozom!« je vzkliknil kmet ob pogledu na komaj rojenega dolgouha.

»Končno je povrgla!« je z enakim veseljem vzkliknil osličin lastnik.

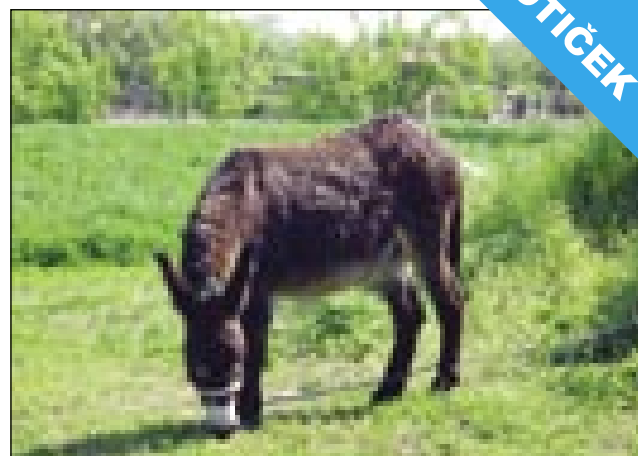
»Na kaj namiguješ?« je vprašal prvi.

»Na to vendar, da je osliček moj!«

»Kar leži pod mojim vozom, je moje!« je vztrajal prvi in dal s pogledom vedeti, da ne bo trpel ugovora. Osličin lastnik, ki je nemudoma presodil, da na silo ne bo ničesar dosegel, je ves poklapan vpregel svojo oslico in se odpravil proti domu – brez oslička.

Takrat še ni bilo sodišč in ne sodnikov. Če se je kdo hotel nad čim pritožiti, je moral po pravico k samemu kralju.

»Veličanstvo,« je osličin lastnik začel svojo pripoved. »Medtem ko sem prodajal zelenjavo, je moja oslica povrgla. Mladič se je zavlekel pod sosednji voz. Kmet, ki ga je našel pod njim,

si ga je prisvojil.«

»Kam že se je zavlekel osliček?« je vprašal kralj.

»Pod sosedov voz,« je odvrnil opeharjeni kmetič.

»Potem je osliček njegov. Tu ni nobenega dvoma,« je pribil kralj in prav grdo pogledal izpod košatih obrvi.

Na hodniku, ki je vodil proti vežnim vratom, je kmetič srečal kraljico.

»Kaj pa je z vami? Zakaj se tako kislo držite?« je hotela vedeti.

»Oh, ne morete si misliti, kaj me je doletelo!« ji je odgovoril slednji in ji nato razložil vse lepo po vrsti.

»Nikar ne skrbite!« ga je potolažila kraljica. »Pridite sem jutri navsezgodaj in prinesite s seboj mrežo, trnek in ribiško palico. Potem vam bom povedala, kaj vam je storiti.«

Naslednjega dne ob svitu se je

kmetič prikazal na grajskem dvorišču. Stori je, kot mu je svetovala kraljica: najprej je vrgel prédse ribiško mrežo, nato pa je z ribiško palico začel z vso silo tolči po tleh. Kralj, ki se je ob tej zgodnji uri odpravil na svoj običajni jutranji sprehod, ni mogel verjeti svojim očem.

»Hej, ribič, ustavi se! Ali misliš, da ribe rastejo na mojem dvorišču?«

»Kaj pa vi, Veličanstvo? Ali vi mislite, da voz lahko povrže oslička?«

Kralj je po kratkem razmisleku priznal svojo napako. Preklical je svojo rzsodbo in ukazal pohlepnežu, naj vrne oslička pravemu lastniku.

**Italijanska ljudska
pravljica
Prevedla in priredila
Klarisa Jovanović**

PORABSKE SKUPINE V BUDIMPEŠTI

7. in 8. oktobra smo bili v Budimpešti. Napotili smo se v soboto ob osmih zjutraj. Šli so: otroška FS iz števanovske OŠ, števanovska gledališka skupina Veseli pajdaši in Mlado porabsko gledališče z gimnazije. Po poti smo se pogovarjali, brali smo časopise in smo se kartali. Opoldne smo se ustavili v Székesfehérváru, tam smo imeli kosilo. Po kosilu smo se peljali dalje. V Budimpešto smo prispeli ob treh. Potem smo malo počivali. Prenosišče pa tudi predstavo smo imeli v hrvaški šoli.

Program se je začel ob pol

petih. Na začetku nas je pozdravila Agica Kallay. Program je začela folklorna skupina OŠ Števanovci. Potem smo na vrsto prišli mi z igro Prvi šolski dan. Nato je sledila predstava števanovske gledališke skupine Veseli pajdaši. Občinstvo nas je sprejelo z navdušenjem.

Potem smo imeli večerjo. Po večerji smo se z avtobusom odpeljali na hrib Gellért. Zgoraj se je odpiral lep razgled na mesto. Ko smo se vrnili v šolo, smo se še malo pogovarjali in kartali in nato smo šli spat.

V nedeljo zjutraj ob pol deve-

tih smo zajtrkovali. Potem smo šli v Kmetijski muzej in na Margaretin otok. Na otoku smo se malo sprehodili in sedli smo na vlakec, ki nas je odpeljal na krožno pot po otoku. Ob njih smo imeli kosilo. Ob treh smo se napotili proti Porabju. Domov smo prispeli zvečer ob osmih.

V Budimpešti smo se imeli zelo lepo.

**Hajnalka Don-
čec, 11-b.r.,
Gimnazija
Monoš-
ter**

KAUT

MLAŠEČI

RTV SLO **PETEK, 03.11.2006, I. SPORED TVS**
 6.20 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.10 GLAS EVROPE: NASTJA IN IVO, DOK. odd., 10.40 Z VAMI, 11.30 VSAKDAN NAŠEGA TELESA, DOK. odd., 12.25 OSMI DAN, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 OBZORJA DUHA, 13.45 DUHOVNI UTRIP, 14.00 DOKUMENTARNA ODDAJA, 15.05 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 MALI MOZART, RIS., 16.05 IZ POPOTNE TORBE, 16.25 SLOVENSKI VODNI KROG: POLJANSKA SORA, IZBR. DOK. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.35 NATIONAL GEOGRAPHIC, AM. DOK. SER., 18.25 ŽREBANJE DETELJICE, 18.40 ŽELEJČKI, RIS., 18.45 PUJSA PEPA, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 PRIJOŽOVCU Z NATALIJO, 21.20 TURISTIKA, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.50 POLNOČNI KLUB, 0.05 NATIONAL GEOGRAPHIC, PON., 0.55 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 1.50 PRIJOŽOVCU Z NATALIJO, PON., 3.10 INFOKANAL

PETEK, 03.11.2006, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, 14.05 ŠTUDENTSKA, 14.35 GEORGETTINA ZGODBA, FRANC. FILM, 16.10 ŠTAFETA MLADOSTI, 16.55 ŠPORT ŠPAS, 17.35 ZDAJI, 18.05 MOSTOVI - HIDAK, 18.35 PRVI IN DRUGI, 19.00 IDIOT, RUSKA NAD., 19.55 ZLOČIN V SVETU UMETNIN, ANG. DOK. SER., 20.50 ALPE-DONAVA-JADRAN, 21.20 CITY FOLK, 21.50 DOKLER NAJU NE ZBUDI ČLOVEŠKI GLAS, AVSTR. FILM, 23.25 LUNINA IGRA, ŠPANSKI FILM, 1.00 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.25 INFOKANAL

RTV SLO **SOBOTA, 04.11.2006, I. SPORED TVS**
 6.20 TEDENSKI IZBOR, 7.00 OTROŠKI PROGRAM, 10.45 POLNOČNI KLUB, 12.00 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.10 UŽIVAJMO V ZDRAVJU, POUČNO-IZBR. odd., 13.40 SLOVENCI V ITALIJI, 14.10 PIRAMIDA, 15.15 ROMANTIČNA ANGLEŽINJA, ANG. FILM, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.25 SOŽITJA, 17.25 NA VRTU, 18.05 KUHAM Z ZVEZDAMI, 18.40 PRIHAJA NODI, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.00 MI SE MAMO RADI, DOMAČA TV NAD., 20.30 HRI-BAR, 21.40 NEČEDNI POSLI, ANG. NAD., 22.35 POROČILA, ŠPORT, VREME, 23.10 VAMPIRJI, IT. FILM, 0.25 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 1.05 HRI-BAR, 2.15 INFOKANAL

SOBOTA, 04.11.2006, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, 11.55 SKOZI ČAS, 12.05 CITY FOLK, LJUDJE EVROPSKIH MEST: COPENHAGEN, 12.35 ZDAJI, 13.00 ŠPORT, 15.55 ROKOMET, LIGA PRVAKOV, BARCELONA - GOLD CLUB, 18.10 ROKOMET, LIGA PRVAKOV, CELJE PIVOVARNA LAŠKO - SANDEFJORD, 20.0 DAISS MILLER, AM. FILM, 21.30 IDIOT, RUSKA NAD., 22.25 SOBOTNA NOČ: ROCK OTOČEC - 30 LET, GLASB. DOK., 23.00 CHRISTINA AGUILERA, KONCERT, 0.25 POKVARJENA DEKLETA, ANG. NAD., 1.15 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.35 INFOKANAL

RTV SLO **NEDELJA, 05.11.2006, I. SPORED TVS**
 6.30 ŽIV ŽAV, OTROŠKI PROGRAM, 9.55 NEDELJSKA MAŠA, 11.00 IZVIR(N)I, 11.30 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.10 PRI JOŽOVCU Z NATALIJO, 14.30 TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA - VIKEND PAKET, 18.30 ŽREBANJE LOTA, 18.40 KRAVICA KATKA, RIS., 18.45 ZAKAJ, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 20.00 SPET DOMA, 21.35 Š - ŠPORTNA ODDAJA, 22.00 INTERVJU, 22.55 POROČILA, VREME, 23.10 SKRIVNOSTI DVORNIH PREVRATOV, RUSKA NAD., 0.40 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 1.25 INFOKANAL

NEDELJA, 05.11.2006, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, 11.35 SKOZI ČAS, 11.45 MLADI VIRTUOZI: TOLKALEC GREGA GORENŠEK, 12.05 HRI-BAR, 13.10 SLOVENSKI VODNI KROG: SAVA, IZBR. DOK. NAN., 14.55 VILA HENRIETA, AVST. FILM, 16.25 ŠPORT, 18.55 KOŠARKA, LIGA NLB, HELIOS - CIBONA, 20.45 GLOBOČINE AMAZONKE, ANG. DOK. odd., 21.40 OPERNA ARIJA, BASIST ROBERT VRČON - G. VERDI: RIGOLETTO, 21.45 PO POTEH SLOVENSKE OPERE: KRIZIŠČE KULTURNIH VPLIVOV, GLASB. DOK. SER., 22.30 ANNA PIHL, DANSKA NAD., 23.15 Z GLAVO NA ZABAVO, 23.45 ŠPORT, 0.45 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.15 INFOKANAL

RTV SLO **PONEDELJEK, 06.11.2006, I. SPORED TVS**
 6.25 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.25 TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA - VIKEND PAKET, 14.25 TURISTIKA, 15.05 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.40 TELEBAJSKI, OTR. NAN., 16.05 ANČINE NOGICE, RIS., 16.15 TRAKTOR TOM, RIS., 16.30 PODSTREŠJE, IGR. NAN., 16.45 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO: USPEH, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.35 NEANDERTALČEVA PIŠČAL, DOK. odd., 18.25 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.35 PAVLE, RDEČI LISJACEK, RIS., 18.40 JOKO! ŽAKAMOKO! TOTO!, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 IZZIVI, 20.30 PODOBA PODOBE, 21.00 JULIJA, AVST. NAD., 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.55 DEDIŠČINA EVROPE: LEV POZIMI, AM. NAD., 0.15 NEANDERTALČEVA PIŠČAL, PON., 1.05 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 2.05 INFOKANAL

PONEDELJEK, 06.11.2006, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, 15.05 Š - ŠPORTNA ODDAJA, 15.25 SLOVENCI V ITALIJI, 15.55 OPERNA ARIJA, G. VERDI: RIGOLETTO, 16.00 PO POTEH SLOVENSKE OPERE, GLASB. DOK. SER., 16.45 GLOBOČINE AMAZONKE, ANG. DOK. odd., 17.40 TEMNA STRAN LUNE, MLAD. FILM, 18.25 Z GLAVO NA ZABAVO, 19.05 JAPONSKA: SPOMINI SKRIVNEGA IMPERIJA, AM. DOK. NAD., 20.05 UMOR NE ZASTARA, NEMŠKA NAD., 21.00 STUDIO CITY, 22.00 ARITMIJA, 22.40 MALČKA GLEDATA MALČKE, AM. RIS., 23.00 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 0.25 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 0.55 INFOKANAL

RTV SLO **TOREK, 07.11.2006, I. SPORED TVS**
 6.15 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.30 SOŽITJA, 10.30 NA VRTU, 11.05 KUHAM Z ZVEZDAMI, 11.40 PRI JOŽOVCU Z NATALIJO, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 HRI-BAR, 14.20 ČRNA ČLOVEŠKA RIBICA, DOK. odd., 15.05 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 MARJAN, KONJ, KI PLEŠE STEP, RIS., 16.05 POTEPANJA, DOK. NAN., 16.30 KNJIGA MENE BRIGA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.35 GLAS EVROPE, DOK. odd., 18.05 RESNIČNA RESNIČNOST, 18.35 ANČINE NOGICE, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 PIRAMIDA, 21.00 DOTIKANJA - PORTRET KIPARJA DUŠANA TRŠARJA, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.55 AUSCHWITZ - NACISTI IN DOKONČNA REŠITEV, ANG. DOK. SER., 23.45 GLAS EVROPE, DOK. odd., 0.15 RESNIČNA RESNIČNOST, 0.50 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 1.50 INFOKANAL

TOREK, 07.11.2006, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, 15.20 ARITMIJA, 16.00 STUDIO CITY, 16.55 ALPE-DONAVA-JADRAN, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.05 LABIRINT, 19.00 MALI OGLASI - GENERALNI DIREKTOR, IZV. TV NAD., 20.00 NABJOJŠA PODJETNIŠKA IDEJA, 20.30 VIZUM ZA PRIHODNOST, BOS. NAD., 21.15 MOLIERE: ŠOLA ZA ŽENE, FRANC. GLEDALIŠKA PRIREDBA, 23.35 UHO, ČEŠKI FILM, 1.10 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.35 INFOKANAL

RTV SLO **SREDA, 08.11.2006, I. SPORED TVS**
 6.15 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.15 SPET DOMA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 NEKAJ MINUT ZA DOMAČO GLASBO, 13.35 LJUDJE IN ZEMLJA, 14.25 MI SE MAMO RADI, DOMAČA TV NAD., 15.05 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 ŠOLA PRVAKOV, RIS., 16.05 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.35 Z VAMI, 18.30 ŽREBANJE ASTRA IN LOTA, 18.40 KRTEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 SEMENJ NIČEVOSTI, ANG. FILM, 22.20 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.25 OMIZJE, 0.40 Z VAMI, 1.30 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 2.30 INFOKANAL

SREDA, 08.11.2006, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, 12.10 NABJOJŠA PODJETNIŠKA IDEJA, 12.40 ROCK OTOČEC - 30 LET, GLASB. DOK., 13.15 CHRISTINA AGUILERA, KONCERT, 14.40 LABIRINT, 15.30 Z GLAVO NA ZABAVO, 16.00 TEMNA STRAN LUNE, MLAD. FILM, 16.45 VIZUM ZA PRIHODNOST, BOS. NAD., 17.30 DOBER DAN, KOROŠKA, 18.00 MOSTOVI - HIDAK, 18.30 UŽIVAJMO V ZDRAVJU, 19.05 PRAKSA, AM. NAD., 20.00 TARČA, 21.30 EVROLIGA V KOŠARKI, UNION OLIMPIJA - PANATHINAIKOS, 22.35 SLOVENSKA JAZZ SCENA: SPREHOD SKOZI LATINO JAZZ Z BIG BANDOM RTV SLOVENIJA IN SOLISTKO ALENKO GODEC, 23.25 SEZONA, MADŽ. FILM, 0.55 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.20 INFOKANAL

RTV SLO **ČETRTEK, 09.11.2006, I. SPORED TVS**
 6.15 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.00 BERLIN, BERLIN, NEMŠ. NAN., 10.25 JULIJA, AVST. NAD., 11.15 IZZIVI, 11.40 OMIZJE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 INTERVJU, 14.15 PODOBA PODOBE, 14.45 ODPETI PESNIKI, 15.05 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 KLJUKEC S STREHE, RIS., 16.15 IŠČEVA GOSPO, KRATKI IGRANI FILM EBU IZ FINSKE, 16.30 VSE O ŽIVALIH: GRIZLIJI, ANG. DOK. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 JASNO IN GLASNO, 18.20 DUHOVNI UTRIP, 18.40 POLICAJ ČRT, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 TEDNIK, 21.00 PRVI IN DRUGI, 21.20 OSMI DAN, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.55 KNJIGA MENE BRIGA, 23.15 GLASBENI VEČER, 0.50 JASNO IN GLASNO, 1.40 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 2.40 INFOKANAL

ČETRTEK, 09.11.2006, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, 15.00 EVROLIGA V KOŠARKI, UNION OLIMPIJA - PANATHINAIKOS, 16.30 IZVIR(N)I, 17.00 ZLOČIN V SVETU UMETNIN, ANG. DOK. SER., 18.00 MOSTOVI - HIDAK, 18.30 POMAGAJMO SI, 19.05 IZBRANEC, AM. NAD., 20.00 BILA SEM OTROK SONCA IN NARAVE - ZGODBE VILME BUKOVEC, PRVAKINJE LJUBLJANSKE OPERE, 20.50 VULKAN NAD OBLAKI, AM. DOK. odd., 21.40 RIMSKA CESTA, ANG. TV FILM, 23.15 PILOTOVA ŽENA, FRANC. FILM, 0.55 MALČKA GLEDATA MALČKE, AM. RIS., 1.15 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.40 INFOKANAL

Nadaljevalni tečaj slovenskoga jezika

Slovenska zveza od 13. novembra 2006 pa gora ponidi možnost za včenje vsem tistim lidam, steri vekšo znanje škejo meti, baugše pa lepše bi radi gončali, več reči bi radi znali, radi bi baugše pisali v slovenskom knjižnom jeziku. **Nadaljevalni tečaj** (haladó tanfolyam) slovenskoga jezika je namenjen najbola tistim, steri mujs morajo nójcati knjižni slovenski gezik v svoji slójzbi. Leko se pa glasi vsakši, steri redno gonči porabski slovenski gezik, se je včiu knjižni slovenski gezik pa se za istino ške bola navčiti knjižno rejč.

Tečaj se začne 13. novembra v 16.15 vöri v Slovenskom daumi. Vsakši keden ga planiramo v pondejlek od 16.15 vöre do 17.45, zatok, ka naj se iz vsakše vesi leko nut pride pa domau odide z rednim avtobusom. Vsevküper računamo 30 vör dugi tečaj, tau je 15 kednov. Na prvom srečanji s profesorico, 13. novembra, se leko bola podraubnoma zgončimo ali den spremenimo na četrtrek. Za lerenco za letošnji tečaj smo prosili profesorico slovenskoga jezika na gimnaziji v Monoštri, Eleno Savelievo. Za tečaj nikomi nika nej trbej plačati, honorar profesorice plača Slovenska zveza, ranč tak poskrbi za knjige pa vse potrebne pogoje. Radi bi bili, če bi več lidi vöponücalo tau priliko kak lani, sploy pa zdaj, gda je dobro znanje gezikov vse bole potrebno. Glasi se leko do 10. novembra od 8.00 do 16.30 vöre na Slovenskoj zvezi osebno ali po telefoni 380-208.

Klara Fodor; sekretarka

14. oktober 2006, Porabje

Obisk učiteljev in zaposlenih z OŠ Valentina Vodnika iz LJUBLJANE

Prelestna jesenska sobota v Porabju, kjer nas je pred veličastno cerkvijo v Monoštru sprejela gospa Marijana Sukič, urednica časopisa Porabje. Udeleženci strokovne ekskurzije smo bili prijetno presenečeni nad zagnanostjo in delovanjem zamejskih Slovencev na Madžarskem. Navdušeni smo bili nad izredno lepo urejenim Kulturnim in informativnim centrom v Monoštru. Dobili smo občutek, da se v teh prostorih nenehno nekaj dogaja, občutek, da so naši ljudje zelo aktivni na kulturnem in družabnem področju.

Zahvaljujemo se Vam za topel sprejem. Odšli smo bogatejši z novimi spoznanji o naših ljudeh izven matične domovine.

Mogoče še kdaj nasvidenje.

Udeleženci ekskurzije v Porabje

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek

Glavna in odgovorna urednica

Marijana Sukič

Naslov uredništva:

H-9970 Monošter, Gárdonyi G. ul. 1.; p.p. 77,
 tel.: 94/380-767; e-mail: porabje@mail.datanet.hu
 ISSN 1218-7062

Tisk: EUROTRADE PRINT d.o.o.

Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.

Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 5.200 SIT ali 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15 1174 7068 2000 1357,
 SWIFT koda: OTPVHUHB